

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Megnyílik a politikai aréna.

Ma, április 12-én újra kezdik a csatát. És a haladásért, fejlődésért epekedő ország szinte egyértelműen kiáltja a handabandázó álliggetlenségek felé: Elég, ne tovább, a nemzet tisztos munkát kér, mert kenyérre éhes, melyet a szájától von el negyven hatalomra törő ember.

És miközben a népmilliók ajkáról a nemzeti munka szava hangzik, fölhuzzák ma délelőtt feltizenegykor a parlamenti kordinát.

Návay fog elnökölni és a szokásos előterjesztések után jelenti majd, hogy a véderőjavaslat tárgyalása van soron. Utána Justhék — már csak a komáromi bukás miatti elkeseredésükben is — reákezdenek újra a technikai obstrukcióra és az elnök — mit tehetne egyebet — a holnapi napirendre megint csak a véderőt tűzi ki. És ezen a ponton újra kitör a parlamenti háboru, melybe a Justhpárt terve szerint belebukik Návay.

Igy tervezi, ezt tervezi Justh Gyula és a pártja és sajtójuk nyomban falra is festi a mumust, melytől remegnek a hősök — Tisza István házelnöksége képében. Aztán előre megrajzolják az új november tizenegyet és biznak a föltámasztásban.

Jól méltóztassék megérteni. Mindezt a Justhpárt gondolja el így, az a nemzetiszinű, Aufferberggel cimboráló társaság, mely csak tegnap bukott meg újra Komáromban.

Hogy valójában mi lesz, azt ma még senki sem tudja. Annyi feszültség van a politikai levegőben, hogy sejteni sem lehet melyik feszültség fog fölrobbanni.

Ma, a képviselőház megnyitása napján, mindössze a komáromi választás eredménye foglalkoztatja a köztudatot. Ezt a választást úgy állította be a függetlenségi párt, mint amely hivatva van előre vetni árnyékát annak a választásnak, mely a Ház esetleges föloszlatása

után következnek. Nos, hát megtörtént ez is és — ha igaz az ellenzék előrebozsátott jóslata — hát elmondhatni, hogy az ország végkép hátat fordított a Justhpártnak.

A politikát egyébként ma is a horvát helyzet dominálja, mely egyre jobban bonyolódik. A horvát képviselők ugyanis arról ábrándoznak, hogy eljönnek a magyar képviselőházba és obstruálnak. Segítő társai lesznek Justhéknek és megkezdődik a Visoki Sabore, akárcsak Justh házelnöksége idején.

A parlamenti háborunak most már ad abszurdum kell vezetnie azokat a hamis hangulatokat, azokat a kikendözött szenvedélyeket, melyek a magyar közélet levegőjét türhetetlenné teszik.

Itt már igazán nincs más hátra, mint az, hogy vagy a magyar alkotmányt mentjük meg a magyarságnak, vagy Aufferbergnek adjuk át a magyar uralmat, hogy: tessék rendelkezni vele. Nyiltan kimondjuk, hogy ketté kell törni a bo-

Saját érdekében cselekszik, ha kékkő, raffia, rézkénpor, kénmáj, kénpor, carbolineum és kátrány

szükségletét cégünknel szerzi be, mert jobb minőségben és olcsóbban, mint nálunk, azokat sehol meg nem kapja.

Figyelmét felhívjuk még dusan felszerelt festék, lakk, ecset, mindennemű föld- és vegyifesték, kence, terpentín és piktortégla raktárunkra.

Ásványvizek összes minőségben.

RÁCZITS és CZVRKUSITS

fűszer-, csemege-, festék- és rövidáru nagykereskedők

ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6.

nyodalmakat mindenesetre, mert a türelemnek is határa van. Ha a parlamenti többségnek nincs annyi ereje vagy hatalma, hogy érvényesíteni tudja a saját akaratát, akkor igazán mi értelme van az alkotmánynak. Ha harminc ember zsarnokoskodhatik a parlamenti többség felett, akkor mi az ördögnek tölti az idejét a Házban a parlamenti többség. Ha éppenséggel nincs és nem lehet reményünk arra, hogy a parlamenti tanácskozás rendje valaha helyreálljon — akkor mi a fenéért erőszakoskodjunk egymással. Hagyják abba az egész komédiát, menjenek haza a képviselő urak szántatni.

Csunya taktika.

A szociáldemokrata-párt husvéti kongresszusán védelmére kelt a horvát „alkotmánynak“ a magyar „zsarnoksággal“ szemben abból az alkalomból, hogy a magyar kormány nem iratta ki a horvátországi választásokat s a bánt királyi biztossá nevezte ki. Megbotránkoztatón szomorú dolog ez, de nem meglepő. A szociálistáknak állandó taktikája az, hogy alkalmilag támogatnak valamely politikai mozgalmat, ha pillanatnyi érdekük ezt úgy kívánja. A Fejérváry-kormánynak is hiveivé szegődtek s a Justh-párttal is szövetkeztek, noha a függetlenségi eszméért éppen nem lelkesednek. Most is nyilván az a céljuk, hogy a horvát szimpatiaival tüntessenek a Héderváry-kormány ellen, amelyet a radikális szövetségi jog ellenségének tartanak. Nagyon csunya eljárás ez, de sajnos — nem érthetetlen, mert rávall a magyar haza fogalmát nem ismerő nemzetköziesekre.

De mit szóljunk ahhoz, hogy a Justh-párt ugyanugy tárgyalja és használja ki a horvát helyzetet a kormány elleni támadásra, mint a szociáldemokraták? Ez már példátlanul szerencsétlen eltévelyedése annak a magyar pártnak, mely a legfenségesebb nemzeti ideálok letéteményesének hirdette magát eddigelé. A hatalmi vágy s a hatalom birtokában levő kormány elleni ádáz gyűlölet annyira elvakította ezt a szerencsétlen politikai csoportot, hogy a magyar államnak a lázongó horvátokkal való ügyében sem átallja — a horvátoknak fogni pártját! Ennél csunyább taktikát még nem követett magyar politikusok csoportja.

Bármilyen összeütközése volna is Magyarországnak a társországokkal,

elemi kötelessége volna minden jó magyarnak lelkesen támogatni a haza, az anyaország érdekét. De Justhék nyíltan a horvátok mellé szegődnek s ezt éppen akkor teszik, amikor a kormány teljes joggal és kötelességérzettel védi az állami egységet a horvát trialistákkal szemben!

Mesebeszéd, amit a szocialisták és Justhék a horvát alkotmány felfüggesztéséről és a magyar zsarnokságról csevegnek. Így csak a Scotus Viatorok fessegethetnek tudatlanságból. Ocsmányosság tőlük is, de megvan legalább az a mentségük, hogy nem tartoznak hűséggel a magyar alkotmány iránt. De Justhéknek először is alaposan ismerni, azután pedig körömszakadtáig, életük árán is védeni kellene hazájuk alkotmányát.

Még csak nem is ismerik. Különben nem beszélnek a horvát alkotmány sérelméről. Horvát alkotmány olyan értelemben, mint ahogyan magyar alkotmányról beszélünk, nincs, amint horvát állam sincs, horvát állampolgárság sincs. Az egységes magyar királyság kebelében Horvát-Szlavonország tágkörű autonómiával fölruházott különállást élvez. A nem létező horvát alkotmányt természetesen meg sem sérthette a magyar kormány. Nem ezt tette, hanem jogából és kötelességéből kifolyóan megszorította önkormányzati jogukat, amellyel visszaéltek, még pedig a magyar alkotmánynak és a magyar birodalom területi épségének a rovására. A szerb-horvát koalíció és a horvát jogpárt semmibe vette az 1868-iki horvát kiegyezést, ellenben Nagyhorvátországról álmodoztak, el akartak szakadni Magyarországtól. Már elhatározták, hogy az új országgyűlésen nem fognak képviselőket küldeni a magyar parlamentbe, ez a lépés pedig megkezdése lett volna a valóságos elszakadásnak. A nevezett pártok oly féktelen terrort fejtettek ki, hogy az unió hivei egyáltalában nem érvényesülhettek.

Ezért kellett a horvát választásokat elhalasztani s ezzel, valamint a királyi biztos kineveztetésével a forradalmi jellegű mozgalomnak elejét venni. Nem zsarnokság volt ez az intézkedés Hédervárytól, hanem kötelességteljesítés Szent István birodalmának területi épsége érdekében, amit nyilván nem volt szabad fölázdosni a horvát autonómia zavartalan, de bomlasztó működéséért. Egyébként pedig bizonyos, hogy amint a rend helyreáll Horvátországban, — amire a kellő időben foganatosított erélyes intézkedések folytán máris van remény — a kivételes intézkedéseket is hatályon kívül helyezi a magyar kormány, amely két esztendő alatt bőségesen bebizonyította, hogy

semmiféle nemzetiséget sem akarja elnyomni az egységes magyar hazának, sőt minden erejével megnyerésükön fáradozik.

Horvátországban a rend és a béke, talán nemsokára már helyreáll. De mivel s mikor mossák le magukról Justh és társai azt a foltot, amelyet rövidlátó taktikájuk ejtett pártjuk politikai reputációján?

A polgári iskolák reformja.

Az országos Polgári Iskolai Egyesület választmánya vasárnap tartotta dr. Sághy Gyula orsz. képviselő, egyetemi tanár elnöklése alatt rendes ülését, melynek egyik legfontosabb tárgyát a polgári iskola reformja képezte, amelyre a következő határozati javaslat terjesztetett elő:

Az ipari városokban fejlesztessék a hatosztályú polgári iskola a jelenlegi tantervben lefektetett alapelvek szerint rendeleti uton ép úgy hétosztályúvá, mint a mezőgazdasági városokban, még pedig oly technikai és ipari irányban, ami az illető vidék foglalkozásának leginkább megfelel. Evégből az 1868. évi 38. törvényekben szereplő ipartanmühelyek fejlesztessenek igazi műtermek, laboratóriumok és tanmühelyekké. A polgári iskola egysége akként őriztessék meg, hogy az általános gyakorlati irányú műveltséget nyújtó tantárgyak, melyek főleg az alsó osztályba helyeztetnének, mindenütt egyformák legyenek és bizonyos tagozódás (helyi tanterv) csak a felsőbb osztályokban engedessék meg.

Az országos Polgári Iskolai Egyesület ezen reformtervet megküldi a polgári iskolával rendelkező városoknak és az ipari köröknek is.

Városi kötvények óvadék-képessége.

A cs. és kir. hadügyminiszteriumtól rendelet érkezett Pozsony városához, melynek értelmében katonatisztek és hasonló rangban levő havidíjasok részéről ezentúl városok által szabály szerint kibocsátott községi kötvények is elfogadhatnak házassági óvadék gyanánt. Hasonló rendelet már néhány héttel ezelőtt érkezett a városhoz a magyar honvédelmi minisztertől, aki a városi kötvények óvadékképességét a honvédtisztekre nézve már engedélyezte.

Tartományi kormányfőnök.

A közös pénzügyminiszter rendeletet tett közzé a hivatalos lapban, hogy Bosznia és Hercegovina eddigi tartományi főnökének ezután „tartományi kormányfőnök“ lesz a hivatalos neve és akinek a két birodalomban a legteljesebb politikai jogkör, biztosított és a hadsereg felügyelője lett.

Iparosaink kiképzése.

Gyakori a panasz, hogy sok az iparos, nagy a verseny s alig van a kisiparosnak tere a megélhetésre. Tény az, hogy nehéz a kisiparos sorsa, de az is tény, hogy helyzetüket nem a számuk nagysága okozza, mert az ország még jóval több iparosnak is tudni fog tiszteséges megélhetést biztosítani, hanem igenis a baj abban gyökerezett, hogy más nemzetek fejlődöttebb iparával szemben sikerrel nem vehetjük fel a versenyt. Nekünk egész a legujabb időkig alig voltak szakképzett ipari munkásaink. Sőt iparosaink művelt-

Bácsmezei Függetlenségben, mely sippal-dobbal plágiumnak minősít egy újságírói jogszokást, olyat, mely a nagy világlap hasábjain epügy megtalál az olvasó, mint a Bácsmezei Függetlenség szintelen betűvetésében. Ollózásnak hívják magyarul, melyet a lapésinálás lázas munkájában egyformán követ el olykor minden újságíró.

Nos hát ollóztunk egyszer, ollóztunk másszor is. És ha a szabadkai Bácsmezei Naplónak, ennek az igazán színvonalas újságnak nem derogált applikálni az Aradi Közlöny irását a szabadkai laptársunk cikkét reáhuztuk a zombori állapotokra. Ki tehet róla, hogy Aradon, Szabadkán és Zomborban egyformán füst a justpárti politika és mégis csak tisztesebb újságírói munka egy a helyi viszonyokra reállító, stilszerűen átalakított jó cikk, mint a Bácsmezei Függetlenség éktelen káromkodása.

De a plágium, az más. Aki plagizál, az tolvaj, aminthogy tolvaj munkánál nem különb, ha valaki újságíró-köntösben becsületrabló hadjáratot indít a másik párt, vagy a másik újság ellen.

Polgártársi megbecsüléssel, őszinte hittel hisszük, uraim, hogy ez a hadjárat nem az Önök szíve szerint van.

Zombor, 1912. április 11.

A „Bácska” szerkesztősége.

Vettük a következő levelet, amelyet szószertint imitt közlünk:

A Bácska tekintetes Szerkesztőségének Zombor.

A legnagyobb meglepetéssel látjuk a Bácsmezei Függetlenség ma hozzánk érkezett számából, hogy nevezett laptársunk a Bácsmezei Napló egyik cikkének átvételét kifogásolja s emiatt plágiummal vádolja meg a Bácska igen tisztelt szerkesztőségét. Nem hiszük, hogy igen tisztelt függetlenségi laptársunk a függetlenségi eszmét és elveket azáltal véli szolgálni, ha a más meggyőződésű újságok munkásainak működését s ezáltal a hírlapírói tekintélyt kisebbíti. A dolog érdemére nézve pedig megjegyezzük, hogy talán mégis csak nekünk és nem a Bácsmezei Függetlenségnek kellene azt kifogásolnunk, ha cikkeinket átveszik vagy átdolgozzák. Kijelentjük, hogy amit a Bácska tett, az kölcsönösségen alapuló szokás a vidéki lapoknál, amire mi a Bácska szerkesztőségét fel is hatalmaztuk. De nem kifogásoljuk a hasonló eljárást a Bácsmezei Függetlenségénél sem, amelynek legutolsó számában megjelent *Kinevezések Ujvidéken, A zombori pénzügyigazgatóság Ujvidéken, Megjutalmazott tanítónő* című hírek a mi, *Megesküdt, hogy hamisan esküdött* a Bácskai Hírlap tudósításai alapján láttak napvilágot.

Ezt a levelet esetleges felhasználás végett azért intézzük a tisztelt szerkesztőséghez, mert nézetünk szerint a különböző politikai irányokat akkor is szolgálhatják az újságok, ha egymást nem bántják. A sajtó érdeke, a sajtó munkásainak tisztelete felette áll a politikai herce-hurcáknak. A zombori sajtó csak komolyságáról tesz tanúságot, ha nem az újságok egymás elleni harcával szórakoztatja a közönséget, hanem — ha már muszáj harcolni — az elvek és az elvek megszemélyesítői ellen harcol.

Fogadják kartársi szeretetünk és kiváló tiszteletünk nyilvánítását

Szabadka, 1912. április 11.

készséges hívük
Bácsmezei Napló

politikai napilap szerkesztősége.

Fenyves s. k.,

felelős szerkesztő.

Kinevezés. Bajsai Vojnits István főispán Horvátovics Iván budapesti magánmérnököt Zombor szab. kir. város tb. főmérnökévé kinevezte.

Uj táblai tanácsjegyző. Az igazságügyminiszter Zsoldos Benő zombori járásbírói albíró a szegedi táblához tanácsjegyzővé rendelte be.

Jegyzői kinevezés, áthelyezés. Az igazságügyminiszter Tóth Kálmán dr. zentai járásbírói jegyzőt a szabadkai törvényszékhez helyezte át, Mamusich József dr. szabadkai járásbírói joggyakornokot a zentai járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Franz József dr.-t, a szegedi táblához tanácsjegyzővé berendelt ujvidéki járásbíró, saját kérelmére a zombori járásbíróshoz helyezte át.

Uj ügyvéd. Dr. Scheib Károly, zombori földink, a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt e hó 3-án az ügyvédi vizsgát sikerrel letette s Zomborban szándékozik megtelepedni.

Lyceumi előadás. E hét vasárnapján, 14-én d. u. 5 órakor dr. Kohlmann Dezső főgimnáziumi tanár tart előadást Dürer Albert művészetéről. Az előadást vetített képek kísérik. A lyceumi előadások sorozatát ennek a hónapnak az utolsó vasárnapján Lányi Ernő szabadkai zeneiskolai igazgató és Koller Ferenc zeneiskolai tanár hangversenye fogja berekeszteni.

Athelyezések a postán. A temesvári posta- és távirtda igazgatóság Zsámbokréthy Dezső posta- és távirtda tisztet hason minőségben a temesvári központi posta- és távirtdahivatalhoz, Kolos Aladárné pt. kiadót Bajáról Szabadkára, Patrak Gusztávné pt. kiadót Topolyáról Bajára és Hallgass Vilma Palánkáról Bajára helyezte át.

Hermann Ottó Zomborban. A Bács-Bodrog megyei irodalmi társulat meghívására Hermann Ottó, a hírneves tudós e hó folyamán városunkban előadást tart.

A hírlapíróknak. Báró Vojnits István országgyűlési képviselő a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének 30 éves jubileuma alkalmából 500 koronát adományozott.

Zászlószentelés. A kulai dalárda elhatározta, hogy a nyár folyamán tartja meg zászlószentelési ünnepélyét.

Uj államtudor. Reidl Rezső Reidl János kucorai postamester fia, a kolozsvári tudomány-egyetemen az államtudományok doktorává avatott.

Háziestély. A zombori Kaszinó Egyesületi Dalárda ez évi első háziestélyét szombaton e hó 13-án 1/2 9 órai kezdettel tartja meg a Kaszinó Egyesület dísztermében, amelyre a kaszinó és kaszinói dalárda tagjai, azok családtagjai és jóismerősei, valamint a dalárda pártoló tagjai ezuton meghívattak. Meghívó nem lesz kibocsátva. Belépődíj nincs. A háziestély éjjel után 2 órakor végződik.

Az Erzsébet jegyzői árvaház elnöksége és tanácsa is együtt volt mult hó 30-án és Jászberényi Miklós elnöklete alatt nagy érdeklődéssel tárgyalta az örvendetes fejlődésnek induló jegyzői árvaház ügyeit; elismeréssel honorálta Klimes Antal ügyvezető alelnöknek nagyszabású, életrevaló előterjesztéseit, amelyeket a tanács is készséggel magáévá tett. Ennyi ügybuzgóság mellett a jegyzők legjobb humanitárius intézmények mielőbb virulni fog és nagyarányu misziót fog teljesíteni. Az elnökség és tanács fardaságos jegyzői teendőit sok buzgósággal Petrekanits Dániel bajmoki aljegyző végezte.

Ujvidék kér hét oszt. polgári iskolát. Az ujvidéki polgári fiúiskola gondnoksága kérelmet intézett ugy a miniszterhez, mint a város törvényhatóságához, amelyben a tervezett hétosztályu polgári iskolák egyikét Ujvidékre kéri fölállítani.

Előléptetés. A kultuszminiszter Gondos Gyulát, a Bács-Bodrog vármegyei tanfelügyelőséghez berendelt tanítót, mostani állásában meghagyva, évi 200 kor. korpótlék élvezete mellett igazgató-tanítóvá léptette elő.

Uj orvos Magyarokánizsán. Dr. Székely Ferenc volt magyarokánizsai tisztiorvos lemondott állásáról és Budapestre költözött, ahol hajbeülető intézetet nyitott. A város közgyűlése az üresedésbe jött orvosi állásra dr. Koch Arnold budapesti orvost választotta meg.

Numerus klausus. A szabadkai ügyvédi kamara 90 szavazat ellenében 330 szavazattal a numerus klausus ellen foglalt állást.

Határszéli rendőrség. A belügyminiszter Palánkán határszéli kirendeltséget szervezett, amely működését folyó hó 1-én már megkezdette. Körletébe tartozik a három Palánka, Dunacséb, Dunabökény, Bácsujlak.

Muzeumnyitás. A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat muzeumának régiségtára folyó hó 14-én (vasárnap) délután 3-5-ig díjtalanul megtekinthető.

Műkedvelői előadás. A magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők szak egyesületének zombori csoportja részben a zombori Munkás-Otthon, részben saját könyvtára alapja javára 1912. évi április hó 20-án szombaton a városi színházban műkedvelői előadással egybekötött tánmulatságot rendez. Ez is olyan sablonos hír, mint a lapokban megjelenő ezer másik. A közönség épen olyan gyorsan siklik el felette, mint azon hírek felett, amelyek semmiféle szenzációt nem tartalmaznak. Pedig nyomdászaink, — iparosaink legképzettebbjei, jobban megérdemelnék az intelligens, különösen az újságolvasó közönség jóindulatu támogatását, különösen akkor, ha önművelődésük alapját célzó ügyük fejlesztéséről könyvtárak bővítéséről van szó. Lapunk más helyén irtunk az iparosok kiképzéséről, pedig közönségünkre is ráfér a nevelés, hogy a nagy vásári lármában megtudja válogatni a jót, a nemest és magasztost, amit támogatnia kell. Ilyen a nyomdász mulatság is. Humánus és kulturális célt szolgál. Hiszük, hogy közönségünk, amely már annyiszor felült idegenből ide szakadt kufárok nyereszkező vállalkozásainak ez egyszer nem fog elzárkózni s derek munkatársainkat a megérdemelt támogatásban részesíteni. A műsor a következő: 1. Éjjel. Jaksity Györgytől. Szavalja: Ujkéri Teruska. 2. Nősülni szeretnék. Magánjelenet. Előadja: Gabrics Lajos. 3. A két süket. Bohózat 1 felvonásban. Irta: Jules M. Személyek. Harsa Adorján, birtokos, Vasziyevits György. Éva, leánya, Schneider Marika. Sós Béni, Bosnyák József. Tóbiás, szolga, Weisz Henrik. 4. Az elkényeztetett férj. Dialog. Irta: Hippalit X. Előadja: Dürr Béla és Ujkéri Teruska. 5. Ki a nyertes? Bohózat 1 felvonásban. Irta: Orbák Attila. Személyek: Az ur, Gabrics Lajos. Az orvos, Ujkéri Antal. Az inas, Lendvay Ferenc. — Műsor után tánc az Elefánt-szálló összes termeiben.

Uj állami hivatal Ujvidéken. A kereskedelemügyi miniszter Ujvidék város területére Ujvidék székhellyel Bács-Bodrog vármegye hódcsági, kulai, óbecsei, palánkai, titeli, ujvidéki és zsabylai járásainak területére is kiterjedő hatáskörrel uj állami mérték-hitelesítő hivatalt létesített és utasította a m. kir. központi mértékügyi intézetet, hogy a szükséges helyiség biztosításáról, valamint a hivatal műszaki felszerelésének beszerzéséről is a legsürgősebben gondoskodjék.

Az államvasutak vonalain építendő uj állomások és kitérők munkasorrendje. A m. kir. államvasutak vonalain 1912. évben építendő uj állomásokra és kitérőkre az állami költségvetés 800000 koronát állapított meg. Az engedélyezett összeg felhasználására nézve az igazgatóság által kidolgozott és a kereskedelmi miniszter által helybenhagyott munkasorrend szerint a szabadka—bajai vonalon Szabadka és Csikéria közt veszik foganatba a kitérők építését s ezen kitérőre nézve a kereskedelmi miniszter már közigazgatási bejárást rendelt el. A munkasorrendben ezeken felül a szabadka—dáljai vonalon Babapuszta és Nemesmilitics, továbbá Zombor és Bács-szentiván közt szükséges kitérők építése is benfoglaltatik.

Ösztöndíj. A kereskedelemügyi miniszter az Erzsébet királyné ösztöndíjalapból ez évben 9 egyenkint 2500 koronás ösztöndíjat ad. Pályázhatnak, kik a keleti kereskedelmi akadémiát elvégezték jó eredménnyel. A kérvények a szegedi kereskedelmi és iparkamarához küldendők április hó 30-ig.

Elvetemült betörők. Bajmokon az utóbbi időben igen gyakoriak a lopások és betörések. Különösen a Szabadkai-utca-beliék éltek állandó rettegésben, mert senki sem tudta, hogy reggelre ébredve mi fog hiányozni. Egyiknek a baromfiát, másoknak a sonkáit, harmadiknak a pénzt lopták el és így váltakozva sürög-másutamban következtek a tolvajlások. A rendőrség és a csendőrség legerélyesebb nyomozása sem volt képes a tetteseket kideríteni. Nagysütörtökön este Kollár Simon községi pénztárnok egész családjával egyik elhunyt rokonánál virasztóban volt, ahonnan csak Nagypéntek reggel ment haza. Legnagyobb meglepetésére lakását feltörve, butorait felhányva, nevének csizmáit összevagdala, az ágyneműt szétszórva találta. Az egész lakása a vandál pusztítás képét mutatta. Az éléskamrájából a tolvajok a húst az udvar közepére a sárba dobálták. Elvittek 11322 korona értékben kötelezvényeket és váltókat, egy 120 korona értékű női aranyláncot és 80 liter disznósírt 120 korona értékben. Az egyik tolvaj kezét a betört ablaküveg megsebezte és ennek alapján a tettesek még az nap kérekerültek Margit Péter 20 éves és Káity István 18 éves bajmoki jómódu legények személyében. Margit Péter atyjának 36 hold és Káity atyjának 10 hold földje van. Hires és duhaj legény mindkettő. Kerülték is őket a munkás és józan életű legények, ami annyira tetszett Margit Péternek, hogy egy napon saját elhatározásából „Bajmok réme” nevet vette fel. Margit Péter és Káity István a lopott aranyláncot Dávid és Társa szabadkai ékszerésznél cserélték be, a zsirt és a kötvényeket, Margit János istállójában, később pedig az udvaron a polyva kazalban rejtették el. A legények eleinte megátalkodtan tagadták, de később beismerték a terhükre rótt cselekményt. Különösen Margit Péter, amikor a csendőrök megbilincselve kísérték oly hetykén és pökhendi módon feleselgetett a közönséggel, hogy erélyes csendőri beavatkozásra nemultak csak el. Most a szabadkai ügyészség fogházában szövik nagyratörő terveiket.

Szerencsétlenség. Dék Antalné csantavéri 67 éves öregasszony kedden délután a háza előtt az utcán üldögélt. Az öregasszonytól 40—50 lépésnyire egy inas floberttel verebre vadászott. Egy lövés Déknt találta a bal karján súlyos sérülést ejtett.

A csantavéri bicska. Kósa Mihály csantavéri lakos a szokásos nagy husvétüväs közben összeveszett Czurnovits Istvánnal, akit a bal arcán bicskájával megsebesített. Czurnovits hajadon leányát, aki életveszélyben forgó ayja segítségére sietett, Kósa a balkarján sebesítette meg. A duhajkodó bicskázót a csendőrség csillapította le.

Halálozás. Dr. Szilágyi Károlyné szül. Bosnyák Mária folyó évi április hó 5-én délelőtt 10 órakor életének 20-ik, boldog házasságának 5-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytat kiterjedt rokonság gászolja.

Talált tárgyak. A rendőrkapitányság közhírré teszi, hogy egy női kalap, 10 korona készpénz, egy használt lábtakaró, egy vadászszab s egy gyermeksapka találtatott s felhívja a jogos tulajdonost, hogy nála annak átvétele végett egy év és egy nap alatt jelentkezék, mert ellenesetben a 33836/1898. B. M. rendelet alapján vagy a találonak adatik ki, vagy értékesítettén, az összeg az állampénztárban helyeztetik el, mely esetben az igazolt tulajdonos csak az elévülési határidőn belül érvényesítheti igényeit.

Nem szabad halászni. Április elsején több halfajtára beállt a halászati tilalom. És pedig nem szabad kifogni a süllőt, kecsegét, kő-süllőt, márnát, pontyot, sőreget, pintokot, tetemestokot és vizát. A már kifogott ezen halfajokat árusítani az esetben szabad, ha az illető községi bizonyítványt tud fölmutatni arról, hogy a halak a tilalom beállta előtt lettek kifogva. Bizonyítvány hiányában a rendőrség elkobozza a halakat és az árusítót megbünteti.

A Hungária kendergyár r. t. főtelepét Budapestre áthelyeztén, újverbászi telepét főteleppé alakította át.

A féltékeny vőlegény. Szabadkán Sztancsics József husvét másnapján szagosvízzel meglocsolta Farsang János menyasszonyát. A vőlegényt ez annyira földühösítette, hogy aznap délután megleste Sztancsicsot és többször arculütötte. A megvert legény ekkor Vince nevű bátyja társaságában kileste a menyasszonyától távozó Farsangot és a két legényt megtámadta. Farsang bicskát rántott s mellbeszurta Sztancsics Vincét, aki rövid szenvedés után a szabadkai kórházban meghalt. Farsangot a rendőrség letartóztatta.

Egy szélhámós letartóztatása.

Papp Károly volt óbecsei gazdálkodót kedden délben a budapesti Pannónia kávéházban lovag Bialsskurski és Püspöky detektívek éppen akkor tartóztatták le, amikor egy borsi kiscgazdát arra igyekezett rábeszélni, hogy pár hold földjét a nevére írassa, hogy abban az esetben azt mesés áron percelláztathassa. A szélhámós magát monostorszigeti és felsővissói Papp Károlynak nevezi. Eleinte nagy hangon tiltakozott, de ez mitsem használt, mert előbb a IV. kerületi kapitányságra, majd a toloncházba vitték. A bűnügyi nyilvántartásból kiderült, hogy Papp Károly rovtimultu, sikkasztásért már 6 hónapot ült s a szlavóniai Pozsegában parcellázási csalások miatt 16 ízben, a pesti törvényszéknel pedig 29-szer volt ellene eljárás. Miután Papp állandó keresetforrást kimutatni nem tudott, sőt maga is bevallotta, hogy még mindig foglalkozik parcellázással, a székesfővárosból kiutasították. Kényszerutlevéllel volt kénytelen elhagyni Budapestet. Papp a bácskai lapokban is gyakran hirdetett, s valószínű, hogy meggyekben is többen lépne mentek csalárd-ságainak.

Tűz Bácsfeketehegyen. Németh Lajos bácsfeketehegy lakosnál a napokban tűz ütött ki, melyet nagy erőfeszítés után csak másnap délután tudtak eloltani. Elégett 8000 kéve kukoricaszár és két nagy kazal polyva 2000 korona értékben. A csendőrség a tulajdonos ellen megindította az eljárást, mert az a gyanuja, hogy ő gyújtotta fel a kukoricaszárat. Az elégett takarmány biztosítva volt.

A gazdag ember ködmöne.

Velin István hercegszántói lakos még a múlt év szeptemberében átadta Vida Kálmán szücs-mesternek a felesége ködmönét, hogy javítsa ki az öreg jószágot. A szücs kérelmére kifizette előre a ködmön javításáért járó négy koronát. Azóta Velin többször követelte a ködmönt, de Vida mester folyton halasztgatta az ügyet. Velin végre is feljelentette a szücs-mestert. A csendőri nyomozás során azután kiderült, miért késik a ködmön kijavítása. Vidának még 1909. őszén átadott Sztipánov Illésné 3 drb birkabőrt, hogy csináljon belőle neki egy ködmönt. Sztipánovné két év múlva megkapta a ködmönt. Csakhogy ez a ködmön Velin Istvánné ködmönje volt. A ködmönért adott még 3 darab birkabőrt és 6 koronát. Vida Kálmán ellen most megindult az eljárás sikkasztás miatt.

Öngyilkos örült. Anisity Bertalan szabadkai lakos, három hónappal ezelőtt föl akasztotta magát és meghalt. Felesége azóta folyton bántódott és bánatában megőrült. Csütörtökön hajnalban fölébredt, kiszaladt az udvarra és kiáltozva, hogy férje holtteste üldözi, a kutba ugrott és meghalt.

Uszkocsizás. Jovanov Péra bács-tóvárosi cigánylegény megszóktette Kovacey Jócó gazdag földműves leányát, Milkát. Az apa panaszára a szökevényeket a csendőrség elfogta.

Kiesett a vonatból. Kalentics Novák 74 éves ósziváci napszámos a napokban Zomborba utaztában a szerb temető tájékán kiesett a robogó vonat ajtaján. Iszonyuan összeroncsolt testtel beszállították a zombori kórházba.

Betegség elől a halálba. Kosutyák András kulai földművelő már régóta rákbajban szenved s bár többször megoperálták, baja ismét újra kiújult. A szerencsétlen ember a kinokat nem bírta tovább s a múlt vasárnap hajnalban felakasztotta magát. Nagy részvét mellett temették el.

Hirtelen halál a korcsmában.

A napokban betért Óbecsén a Doroszlovaeski Dusán-féle korcsmába Glozsánszki Márkó 54 éves földműves. Egy kis üveg pálinkát rendelt s még a korcsmáros le sem tette az üveget az asztalra, Glozsánszki minden szó nélkül lerogyott a székről. A megrémült emberek élesztgetni próbálták az eszméletlenül fekvő Glozsánszkit, de sikertelenül. Csakhamar orvosért is futottak, de a helyszínen megjelent dr. Popovits Milán községi orvos csak a halált konstatálhatta. Glozsánszkit szívészélhűdés ölte meg.

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő Bajáról április hó 24-én Zomborban lesz, kéri a hölgyközönséget, illetve mélyen tisztelt vevőit, kiknek kívánságára szívesen teszi tiszteletét, hogyha óhajtanak nála fűzőt rendelni, szíveskedjenek **bajai címére,** vagy **Hirth János** ur és **Refle Évi** divatüzlete **Zombor** (Kossuth-utca, Falcione-ház) címén vele tudatni. 50—45

Válasz Zülfikárnak.

„Az első magyar passiótársaság Zomborban” című tudósításomra a Szabadkán megjelent „Bácskai Napló” április 4-iki számában „Zülfikár” álnevű író „A zombori farizeusok” hangzatos cím alatt válaszol s cikkemet a szabadkőmivesek sugalmazásának tulajdonítja; vallás elleni türelmetlenséggel gyanúsítja; tendenciózus rosszakarattal vádolja.

Kijelentem, hogy tollamat a tudósítás megírásakor a legmesszebbmenő jóakarattal s az elfogulatlan megbocsajtás vezette. Csakis a rosszindulatu felszegség olvasható ki abból vallási türelmetlenséget s az elfogult hóbort imputálhat annak külső sugalmazást.

Cikkem az általános közvélemény egyenes leszűrődése, amelyből mindeu sértő szándék hiányzik s a vallásosságot, az egyéni meggyőződést távolról sem érinti. Ahhoz az igazsághoz, hogy *Jézus glóriától övezett szent személye s Máriaának az Istenanyának magasztos lénye nem való a színpad kétes izzó levegőjébe,* nincs szükség semmiféle szabadkőmivesi sugalmazásra, azt minden józanul gondolkozó ember elismeri.

Elismerte ezt a „Bácskai Napló” 80. számában „K” jelzéssel megjelent s a Passiótársaság zombori működésével foglalkozó minden elfogultságtól menten megírt tudósítás is, amely a cikkemen végighuzódó eszmét teljes egészében magáévá tette. Ez ment fel attól, hogy „Zülfikár” nem tárgyilagos támadására erősebb hangot ezuttal nem használok s a vallás egisze alatt anyagi haszonra spekuláló betéti társaságot jobban meg nem bélyegezem, úgy miként azt megérdemelné, mert az utolsó két előadás a szombatit és vasárnapit értem nem volt egyéb, mint parodizálása a biblia szent jeleneteinek.

A tudósításom megírásától a szabadkőmivesek oly elérhetetlen messzeségben állottak, mint a szerezesen főunenuch Zülfikár — mondjuk — az orvosi diplomától, akinek védelmére — bizony mondom — a vallás legszebb pompájában virágzó rózsátöit rá nem bízám.

Békesség veletek! mondá az Ur s ezzel ezt a vitát végleg lezártuk.

Gül-Baba.

Közigazgatási bizottsági ülés

a) A vármegyénél.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 10-én, szerdán délelőtt 9 órakor tartotta meg Vojnits István főispán elnöklése mellett rendes havi ülését, amelyen jelen voltak: Scultéty Ferenc alispán, dr. Szabovlyevits Dusán főjegyző, dr. Deák Béla főügyész, dr. Sági Samu tb. főorvos, dr. Frank Mihály árvaszéki elnök, Fodor Mihály kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Faragó János kir. tanfelügyelő, Popovits Aurél kir. táblai főügyész, Sztankovits György műszaki tanácsos szakelőadó, valamint dr. Molnár Károly udvari tanácsos es Evtovits János bizottsági tagok és Schiek Ernő aljegyző, a bizottság jegyzője.

Közegészségügy.

Sági Samu tb. főorvos jelenti, hogy a vármegye területén az általános egészségügyi viszonyok e hó folyamán a váratlanul nagyobb számban fellépett kanyaró esetek következtében nem voltak kedvezők. A kanyaró ezen tömeges fellépése egyes községekben járvány alakjában mutatkozott, minek következtében ezen községekben az elemi iskolai előadásokat be kellett szüntetni; remélhető azonban, hogy az elrendelt védelmi eljárás helyes keresztülvitelével ezen iskolák csakhamar rendeltetésüknek ismét átadhatók lesznek.

A légszűrverek hurutos és lobbos bántalmái is nagyobb mérvben foglalkoztatták a gyakorló orvosokat.

A hevenyfertőző kórok közül a ronszó toroklob 12 községben, a vörheny 13 községben, a kanyaró 16 községben, a hagymáz pedig csak szörványosan fordult elő.

A gyógyszerárügyre vonatkozólag jelentette, hogy Ujverbász községben egy II. gyógyszer-tár felállítására Barányi Kálmán, Bácskesztur községben új gyógyszer-tár felállítására Arnold Endre okl. gyógyszerész nyert engedélyt. A „Sarlós Boldogasszonyhoz” címzett topolyai gyógyszer-tár személyes üzleti joga Müller Vilmosról Söffler Imre okl. gyógyszerészre átruházott.

Tanügy.

Faragó János kir. tanfelügyelő a múlt órára vonatkozó jelentését a következőkben terjesztette elő:

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Simó Géza titeli áll. polg. iskolai tanítót a marosvásárhelyi, Nagy Béla szigetvári áll. polg. iskolai tanítót a titeli áll. polg. iskolához hasonló minőségben áthelyezte; Schlegel Henrik szerbeleméri községi tanítót Szabadka és Göndör Ferenc Veszprém vármegyei kir. s. tanfelügyelőt Ujvidék székhelylyel iskolalátogatókká kinevezte. A nádalfai és kossuthfalvai községi óvodák kanyaró és vörheny-járvány miatt bizonytalan időre becsukattak.

A báró Rudics-féle ösztöndíjalaphól a magyar nyelv sikeres tanításáért Zimmermann Mihály kiskéri ág. ev. tanító 300 kor., Halász Mihály kulai r. k. tanító 200 kor., Turészi Endre dunagálói ág. ev. tanító 200 kor., Veszty Czrnogorka csurogi községi tanítónő 100 kor., Brand Antal őrszállási r. k. tanító 100 kor., Jelinek Béla dunabökényi r. k. tanító 100 kor., Benyács Gusztáv ág. ev. tanító 100 kor., Knyazovits Mihály pincédi ág. ev. tanító 100 kor., Lindauer Boldizsár dernyei r. k. tanító 100 kor., Frazon Ferenc bajmoki r. k. tanító 100 kor., Vljakovits István regőcei g. k. tanító 100 kor. és Postics Boskó sztapári g. k. tanító 100 kor. jutalomdíjat nyert.

A nem állami tanítók fizetésének az 1907. évi XXVII. t. c. értelmében való rendezése céljából az elmúlt hónapban 2400, eddigelé összesen évi 227541 kor. államszegély folyósított.

Jelentette, hogy a folyó tanévre a zentai iparostanonciskola 1500, az apatini 1800, a bácsszentiváni 300, a kossuthfalvai 400, az ujverbászi 1500, az adai 1400, a cservenkei 1000, a bajmoki 600, az ujsziváci 200, a paripási 300, a csantavéri 500, a topolyai 600, a bezdáni 800, a magyarkanizsai 1200, a hódási 700, a kulai 900, a temerini 800, a szilbereki 400 és az ujverbászi kereskedő tanonciskola 500 kor. államszegélyt kapott.

Az elmúlt hónapban hivatalosan meglátogatottak a topolyai állami polgári fiúiskola, a temerini községi, a temerini, topolyai és ókéri r. k., a bajsai, tisztaistvánfalvai és ókéri ág. ev., az ókéri és bajsai g. k., a temerini és topolyai izr. népiskolák, a topolyai r. k., az ókéri községi és temerini magánjellegű kisdóvodák, a temerini és topolyai iparostanonciskolák összesen 55 tanteremben. A szükséges intézkedések a helyszínen megtették.

Közdok.

Fodor Mihály kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelenti, hogy a kir. adóhivatalok által beterjesztett eredmény kimutatás szerint a vármegye területén a közdok állása a következő:

I. Egyenes adóban: 1912. évi március hóban befizettetett 114,995,44 K. 1911. évi március hóban 134,611,86 K. Az elmúlt hóban kevesebb 19,611 K. 1912. évi január hó 1-től március hó végéig befizettetett 2,158,889,44 K. A múlt év hasonló időszakában 1,999,657,42 K. Ez évben több 159,232,02 K.

II. Hadmentességi díjban: 1912. évi március hóban befizettetett 5533,47 K. 1911. évi március hóban 3494,82 K. Az elmúlt hóban több 2038,66 K. 1912. évi január hó 1-től március végéig befizettetett 21,090,47 K. A múlt év hasonló időszakában 18,557,40 K. Ez évben több 2543,07 K.

III. Bélyeg- és jogilletékben: 1912. évi március hóban befizettetett 324,008,49 K. 1911. évi március hóban 313,846,04 K. Az elmúlt hóban kevesebb 39,837,55 K. 1912. évi január hó 1-től március végéig befizettetett 997,927,71 K. A múlt év hasonló időszakában 964,496,33 K. Ez évben több 31,431,38 K.

IV. Fogyasztási- és italadóban: 1912. évi március hóban befizettetett 112,761,12 K. 1911. évi március hóban 122,867,84 K. Az elmúlt hóban kevesebb 10,106,72 K. 1912. évi január hó 1-től március végéig befizettetett 370,052,64 K. A múlt év hasonló időszakában 348,568,40 K. Ez évben több 21,484,24 K.

Közdok.

Sztankovits György műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke jelentése szerint a törvényhatósági közdok és az azokban lévő műtárgyak állapota kielégítő.

A múlt évben hátralékban maradt fenntartási kavics szállítása folyamatban volt, bizottságilag felülvizsgáltatott és átvétetett. A vármegyei közúti költségelirányzat terhére engedélyezett utépítések közül:

a) a zombor—óbecsei tvh. közút Kula községen átvonuló és természetével burkolt 41,5—43,364 km. szakaszának kavicsos uttá való átépítése megkezdve, ez ezzel kapcsolatosan mutatkozó utszabályozás pótlólagos engedélyezése miatt azonban jelenleg szünetel;

b) a turjai vasuti állomáshoz vezető tvh. közúton a szükséges kőanyag szállítása iránt az intézkedés megtétele.

Az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t. c. alapján végrehajtandó törvényhatósági közúti építkezések közül:

1. A bacs—szablya—titeli tvh. közút 43,969—60,00, 63,00—68,00 és 70,00—76,107 km. szakaszain Ókér—Temerin és Szablya között a szükséges kőanyag szállítása nagy erővel folyamatban van.

2. A zombor—palánkai törvh. közút 11,390—12,5 és 15,2—26,944 km. szakaszán a még szükséges kőanyag vasuti szállítása folyamatban van.

3. A hódási—bacs—bácsujlaki törvh. közúton a kőszállítás folyamatban van.

4. A bacs—vajszkai törvh. közúton a földmunka 95 %-a készen van, a kőszállítás pedig megkezdődött.

5. Az apatin—sztapári törvh. közúton 10,334—16,740 km. szakaszán Bácsszentiván és Sztapár között a földmunka nagy erővel folyamatban van, a kőanyag szállítása iránt az intézkedés megtétele.

6. A kula—bácskereszturi tvh. közút 1,316—11,465 km. szakaszán a földmunka folyamatban van.

7. A dunagálós—petróc—ósóvi tvh. közúton a földmunka nagyrészt be van fejezve, a kőszállítás pedig folyamatban van.

8. A futak—cserevici révhez vezető tvh. közúton a földmunka 30 %-a készen van, a kőanyag egy része az ottani dunai rakodóparton fekszik, a magas dunai vizállás miatt a földmunkák és a kőanyag az utra való kifuvározása ez idő szerint szünetelnek.

9. A kossuthfalvai vasuti állomáshoz vezető tvh. közúton a földmunka készen van, a szükséges kőanyag szállítása iránt pedig az intézkedés megtétele.

Az ujbombosi vasuti állomáshoz vezető hozzájáró ut építése a hengerelési munkák kivételével, amely jelenleg folyamatban van, befejeztetett.

Végül bejelentette, hogy a lefolyt hóban Hartig Sándor miniszteri tanácsos a vármegye területén az állami beruházási hitel terhére

kiépített, valamint az állami kezelésbe átveendő törvényhatósági közútnak egy részét beutazta és általában kedvező eredménnyel megvizsgálta.

b) A városnál.

Zombor sz. kir. város közigazgatási bizottsága folyó évi április hó 10-én bajsai Vojnits István főispán elnöke alatt tartott közigazgatási bizottsági üléséből a következőket közöljük.

Hauke Imre polgármester jelentése szerint a közigazgatási ügyek mind elintéztettek és a közigazgatás menete rendes, kifogástalan.

Dr. Danninger Ádám városi főorvos jelentése szerint a város közigazgatási állapota kedvező, az iskolába járó gyermekek egészségi állapota kielégítő. A piaci élelmi cikkek, a mézártszék, hentesek, pékek, halpiac, tejesarnokok és déli gyümölcs kereskedőknél megejtett orvosrendőri vizsgálat kielégítő eredményt mutatott.

Illy György m. kir. főállatorvos jelentése szerint az állategészségügy állapota szintén kedvező volt, ragadós állati betegség nem fordult elő.

Fodor Mihály kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint március havában egyenesadó fejében 21,067,33 korona, hadmentességi díjban 577 kor., bélyeg és jogilletékben 26,437,18 kor., fogyasztási és italadóban pedig 8333,33 korona folyt be. Az adók rendesen folynak be.

Faragó János kir. tanfelügyelő jelentése szerint a vallás és közoktatásügyi miniszter a helybeli iparos és kereskedő tanonc iskola részére 3000 kor., a polgári fiúiskola részére pedig 1400 kor. államszegélyt adott.

Sztankovits György műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnökének jelentése szerint a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a baja—bezdán—zombor—apatin—szondi vasut kiépítésére a végleges engedélyt megadta.

Végül Popovits Aurél kir. főügyész jelentése szerint a törvényszéki fogházban a rend, tisztaság és felügyelet kifogástalan, az egészségi állapot és élelmezés szintén kifogástalan illetve jó.

Zombor szabad kir. város népmozgalmi adatai. Az 1912. év I. negyedében született 234 gyermek, 4 esetben kettős illetve iker-szülés, házasságot kötött 62 pár, ezek közül 6 esetben egyes házasság volt, meghalt pedig 190 egyén, ezek közül a legmagasabb kort 91 évet egy szabó élte meg.

HIRDETÉSEK.

727/1912. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 1911. évi 120106. számú végzése következtében Hoffher és Schranz budapesti cég javára 620 korona s járulékal erejéig 1911. évi december hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2400 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1911. évi V. 1976/4. sz. végzése folytán 620 korona tökéketelés, ennek 1911. évi szeptember hó 15. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 100 kor. 02 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban a városháza udvarán leendő eszközésére 1912. évi április hó 20-ik napjának délelőtti 9¹/₂ órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor 1912. évi április hó 2-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

ELADÓ.

Elköltözés miatt **gyermekágy, fürdőkád és egyéb háztartási cikkek eladó k.**

Marton Gyula, Rákóczi-ut 56. sz.

Földeladás.

Zomborban a csatorna mellett, a VII. szőlőtáblában, **dr. Gombos I. ur** szőleje mellett **6124 □ öl szántóföld,** mely igen alkalmas komló, szőlő és nyári laknak, **eladó.** Bővebbet:

László Mihály.

Eladó üzletek.

Több szálloda, vendéglő és kávéház, valamint egy 20000 lakosú város egyetlen cukrászdája eladó.

Kovácsműhely teljes felszereléssel szintén eladó.

Bővebbet válaszbélyeggel ellátott
kérdezősködére ad

HOCHFELNER GÉZA
ügynök **BAJA.**

3165/1911. sz.

Hirdetés.

A csonoplyai önszegélyző szövetkezet 1911. évi április hó 9-én tartott közgyűlés alkalmával egyhangulag kimondotta a szövetkezet felszámolását. Felhivatnak mindazok, akiknek a szövetkezetnél bármiféle követelésük van, azok a hirdetés megjelenésétől számított **6 hónapon belül** jelentkezzenek a csonoplyai önszegélyző szövetkezet felszámoló bizottságánál.

Patacsics Dániel és társai
felszámolók.

Flórián-utca 38. szám alatt

egy használt

ZONGORA

azonnal eladó.

12886. szám

alisp. 1912.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 68420/I. C. sz. a. kelt rendeletével a pincéd—verbászi törvényhatósági közut 0.—6440 és 7226—21086 km. szakaszainak az 1904. évi XIV. t. c. 11. §. alapján a vármegye által felveendő közuti költsön terhére leendő kiépítését és azok költségeit engedélyezvén, ezen munkálatok biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek.

1. Ezen utépitkezésnél vállalati uton a következő munkálatok lesznek végrehajtandók:

a) földmunka,

b) kő, kavics, kötő és fedőanyagok (homok) termelése, vasuti vagy vízi szállítása, a helyszínére való kifuvarozása és szabályos halmozása,

c) kőpálya előállítás (utszelvény kiemelés, alapkövezés, kavicssterítés, rézsű és padkarendezés) és lejárók burkolása,

d) betoncső, áteresztők építése,

e) kerékvetők felállítása.

Az egyes munkálatokra (munkanemekre) külön-külön is lehet ajánlatot tenni, de az egész munkálatra együttes ajánlat is tehető.

2. A munka (szállítás) teljesítésének határideje összesen 50 hét, amely határidőbe a november hó 1-től március hó 1-ig terjedő téli időszak nem számítatik be.

3. Az ajánlatok egységárrakkal teendők; százalékos árendeményt, vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.

Ajánlat a 12886/alisp. 1912. számú versenytárgyalási hirdetésben kiirt és a pincéd—verbászi törvényhatósági közut 00—6440 és 7226—21086 km. szakaszainak műttá való kiépítésénél teljesítendő munkálatokra.

A kőanyagra csakis a költségvetésben és a vonatkozó részletes feltételekben körülírt minőségű kövekkel tehető ajánlat. Az ajánlattal együtt a felajánlott kőanyagból (terméskő, kavics, kötő- és fedőanyag, homok) az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2—2 drb egymással egyező minta is bemutatandó. Amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. József-műegyetem laboratoriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlathoz ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó.

Az ajánlathoz továbbá az ajánlati költségvetés is csatolandó lesz, melyben az egységárak az e célra szánt rovatokba bevezetendők és azok végösszege is feltüntetendő. Az ajánlati költségvetés összefűzendő és aláírandó, a fűzőzsinór vége pedig ajánlattevő pecsétjével lepecsételendő.

A kiírási művelethez a hivatalos költségelőirányzat nem csatoltatik és az a pályázók által be nem tekinthető.

A kőanyagok szállítására vonatkozólag a m. kir. államvasutakon, a Bács-Bodrog vármegyében lévő h. é. vasutakon, továbbá a Ferenc- és Ferenc József-csatornán a kőanyagok szállítására érvényben levő viteldijkedvezmények vállalkozónak is biztosítottak.

Ezen körülmény ajánlattevők által a kőanyagok egységárainak felajánlásánál figyelembe veendő.

Az ajánlattal bemutatandó kőminták mindegyike kellően felragasztott címkével látandó el, melyre vállalkozó neve (cége) és a kőminta származási helye tisztán és olvashatóan feljegyzendő.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1912. évi május hó 3-ik (péntek) napjának délelőtti 9 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 2%-a legkésőbb 1912. évi május hó

2-ik (csütörtök) napjának délelőtti 12 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt, még pedig sem készpénzt, sem értékpapírt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás Zomborban, a vármegye székházának kistermében (I. emelet) 1912. évi május hó 3-ik (péntek) napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra (szállításra) vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek, részlettervek, az ajánlati költségvetés, rajzok, minták és az ajánlati minta a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta, az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenkint 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhetők be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

10. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munkafeltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálathoz szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

11. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

12. A munkálat odaitélése felett a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur dönt végérvényesen, aki a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választ.

Zombor, 1912. évi április hó 2-án.

SCULTÉTY,
alispán.

10473. szám
alisp. 1912.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó évi március hó 7-én 8287/II. C. 1912. sz. a. kelt rendeletével az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t. c. alapján a vármegye közönsége által felveendő közuti kölcsön terhére kiépítendő baja—bezdáni törvényhatósági közut 31·750—38·593 km. közti szakasza építési munkálatainak végrehajtását és azoknak költségeit engedélyezvén, ezen munkálatok biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek.

1. Ezen utépitkezésnél következő munkálatok fognak vállalati uton biztosítottatni:

- a) földmunka;
- b) terméskő, kavics és zuzalék anyagok termelése, vasuti vagy vizi szállítása, kirakása és az uttestre való kifuvarozása és halmozása;
- c) kőpálya előállítása (utszekény kiemelés, alapkővezés, kavicssterítés és padkarendezés), valamint a lejárók burkolása;
- d) kerékvetők felállítása;
- e) betoncső-áteresztők felállítása.

Az egyes munkálatokra külön-külön is lehet ajánlatot tenni, de az egész munkálatra együttes ajánlat is tehető.

2. A munka teljesítésének határideje a munkaátadás napjától számított 34 hét, amely időbe a november hó 1-től március hó 31-ig terjedő téli időszak nem számítatik be.

89076/1912. szám.

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráruaktáraiban, délelőtt 9 órakor, a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni:

Budapest nyugoti pályaudvar állomáson 1912. évi április hó 24-én, Pozsonyban április hó 19-én, Budapest dunaparti teherpályaudvar állomáson április hó 25-én, Győrött április hó 24-én, Szabadkán április 19-én, Ujvidéken április hó 22-én, Pápán április hó 25-én, Kassán április hó 24-én, Losoncon április hó 16-án, Miskolcon április hó 23-án, Eszéken április hó 15-én, Szegeden április hó 23-án, Temesvár Józsefváros állomáson április hó 18-án, Debrecenben április hó 26-án, Szatmárnémetin április hó 25-én, Kolozsvárott április hó 26-án, Nagyváradon április hó 25-én, Aradon április hó 22-én, Békéscsabán április hó 23-án, Pécsen április hó 18-án, Zágrábban április hó 25-én, Fiumében április hó 20-án, Szolnokon április hó 29-én, Nagyszébenben április hó 30-án, Sátoraljaújhelyen április hó 29-én, Brassóban április hó 29-én.

Budapest, 1912. évi március hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

1709/1912.

Pályázati hirdetmény.

A zombori járáshoz tartozó Bács-gyulafalva községénél üresedésbe jött **községi végrehajtói állásra** ezennel pályázatot nyitok és felhívom az állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzam **folyó évi május hó 5-ik napjának déli 12 órájáig** adják be.

Az állás javadalmazása évi 800 korona fizetés.

Zombor, 1912. április hó 4.

Tárczay Dezső,
főszolgabíró.

Irnok kerestetik.

Kerény községénél egy 1000 koronával javadalmazott I-ső irnoki állás **azonnal betöltendő.**

Pályázók forduljanak alulírott jegyzőhöz.

Székely Sándor,
jegyző.

645. sz. kig. 1912.

Pályázati hirdetmény.

Csantavér községben előléptetés folytán megüresedett gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk.

Felhivatnak ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi május hó 1-ig** alulírt előjáróságnál adják be.

Javadalmazás havi utólagos részletekben fizetendő évi 600 korona készpénz, ruházat és felszerelést a község adja.

Csantavér, 1912. április 8-án.

Szivák Ferenc, **Dávid Sándor,**
h. jegyző. 2—1 bíró.

3. Az ajánlatok egységárral teendők; százalékos árengedményt, vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.”

Ajánlat a 10473. alisp. 1912. számú versenytárgyalási hirdetésben kiírt a baja—bezdáni törvényhatósági közut 31·750—38·593 km. szakaszainak kiépítésére vonatkozó munkálatokra.

A kőanyagokra csakis a költségvetésben körülírt minőségű kővekkel tehető ajánlat. Egyben az ajánlattal együtt a felajánlott kőanyagokból az ajánlattevő pecsétjével ellátott két-két db minta is bemutatandó; amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. József-műegyetem laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlathoz ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó. Az ajánlathoz továbbá az ajánlati költségvetés is csatolandó lesz, amelyben az egységárral az e célra szánt rovatokba bevezetendők és azok végösszege is feltüntetendő.

A kiírási műveletekhez a hivatalos költségelőirányzat csatolva nem lesz, s az a pályázók által be nem tekinthető.

A kőanyagok (terméskő, kavics, zuzalék) szállítására a m. kir. államvasutak vonalain a beruházási utépitkezések kőanyagaina érvényben lévő viteldijkedvezmény vállalkozónak is biztosítottatik, azzal a kikötéssel, hogy az anyagok 400 tonna rakománnyal terhelt zárt vonatokban szállítandók. Ezen körülmény ajánlattevők által a kőanyagok egységárainak felajánlásánál figyelembe veendő.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1912. évi május hó 3-ik (péntek) napjának délelőtti 9 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1912. évi május hó. 2-ik (csütörtök) napjának déli 12 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás Zomborban a vármegye székházának I. emeleti kistermében 1912. évi május hó 3-ik (péntek) napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra (szállításra) vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek és részlettervek, az ajánlati költségvetés, rajzok, minták és az ajánlati minta a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta, az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenkint 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház, II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhetők be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

10. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munka feltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálathoz szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

11. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

12. A munkálat (szállítás) odaitélése felett a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur dönt végérvényesen, aki a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

Zombor, 1912. évi április hó 6-án.

SCULTÉTY,
alispán.

SCHÖN ADOLF

könyv- és zeneműkereskedésében az összes irodalmi és zenemű újdonságok kaphatók.

49. sz./főnöki 1912.

Versenytárgyalási hirdetés.

A zombori m. kir. pü. igazgatóság és a mellé rendelt számvevőség helyiségeinek fűtésére az 1912—1913-iki fűtési idényben szükséges (340) háromszáznegyven köbméter jöminőségű, egészséges, száraz, göresnélküli, minden korhadástól ment I. osztályu cser, tölgy, gyertyán vagy bükk hasáb kemény tűzifa szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdet a m. kir. pénzügyigazgatóság.

Felhívja a m. kir. pü. igazgatóság ezen tűzifa szállítását elnyerni óhajtókat, hogy az erre vonatkozó a tűzifa nemét és árát részletesen feltüntetendő zárt ajánlatukat legkésőbb **folyó évi május hó (9.) kilencedik napjának d. u. 2 óráig** a m. kir. pü. igazgatóság vezetőjénél nyujtsák be.

Az ajánlati boríték mintája a következő: „A zombori m. kir. pü. igazgatóság részére szállítandó tűzifára a 49/főn. 1912. sz. alatt hirdetett versenytárgyalásra vonatkozó ajánlat.

Az ajánlattevők kötelesek a tűzifa teljes mennyisége összértékének 5%-át a versenytárgyalás megkezdése előtt készpénzben letenni.

A beérkezett ajánlatok 1912. május hó (10.) tizedik napján d. e. 11 órakor a m. kir. pü. igazgatóságnál bizottságilag fognak felbontatni, mely alkalommal az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az odaitérés az ajánlatok felbontása után esetleg azonnal, de legkésőbb folyó évi május hó 30-án megtörténik, amely időpontig az ajánlattevők ajánlatukkal kötelezettségben maradnak.

Annak a bánatpénze, akinek az ajánlata elfogadtatik, pü. letétbe fog helyeztetni, a többiek bánatpénzüket nyomban visszakapják.

A tűzifa a m. kir. pü. igazgatóság udvarán felőle adandó át.

A vételár a szállítás megtörténte után számla alapján fog kifizettetni, ugyanakkor fogja a m. kir. pü. igazgatóság a letett bánatpénzt is visszautalványozni.

Zombor, 1912. április hó 10-én.

Fodor Mihály,
pü. igazgató.

1689. sz. kig. 1912.

Pályázati hirdetmény.

Kula községénél megüresedett s évi 800 korona fizetés és 120 korona lakbérrel javadalmazott III. irnoki állásra pályázatot hirdetek.

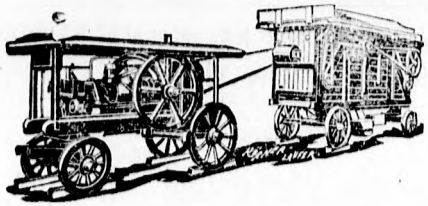
Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi április hó 30-ig** adják be.

Kula, 1912. évi április hó 5-én.

Leinweber György,
2-1 szolgabíró.

SCHÖN ADOLF

könyv- és zeneműkereskedésében az összes irodalmi és zenemű újdonságok kaphatók.

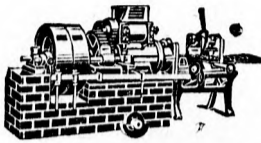
Passaui gépgyár és vasöntöde

szállítja a legjobb **benzinmotoros cséplőkészleteket, gőzcséplőket, stabil benzinmotorokat** jótállás és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

Nagy képes árjegyzékkel bárkinek ingyen szolgál a magyarországi vezérképviselő

Takács Oszkár
Budapest, VI., Nagymező-utca 49.

— Közvetítők díjaztatnak. —

Teljes téglagyári berendezések. ::
*—9

KOMBINETT JATEK

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatal és öreget, szegényt vagy gazdagot egyaránt mesésen szórakoztat. :: Mindenütt kapható.

ARA 1 KORONA. 25—2

Gyártja: a „Cserépgyár“ R.-T. Kismányán.

Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fentartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk. ::

A budapesti raktár telefonszáma 170—88.

INGYEN

kap egy pompás hangverseny-beszélőgépet, ha 10 lemezt vásárol 20 forintért, de csakis *—29

WAGNER a „Hangszerkirály“-nál

Budapest, József-körút 15. szám.

Okvetlen kérjen lemezjegyzéket. Javító műhely. — Előnyös lemezcsere!

KEIL-LAKK

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“ azurkék,
Kerti butort fessünk zöldre,
Gyermekeknek örömére.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók: 8—3

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Bács: Resch József.
Hódság: Rausch Ede.
Kula: Récei Miksa.
Petróc: Grósz Mór.

Szabadka: Wachsmann Jenő és Tsa.
Titel: Nonnenmacher Endre.
Ujverbász: Seidl Nándor és fia.
Zsabya: Fischer Mayer.

Kittütetések:

Arad
Budapest
Belgrád
Lovrin
Berlin
Lugos
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka *—6
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

!! FAJTOJÁSOK !!

Reitter Oszkár főkapitánynál, NAGYBECSKEREKEN kaphatók.

Elsőrendű Angliából hozott fajtisza telivér

Hőfehér Orpington
Hőfehér Wyondotte (amerikai kitűnő téli tojók)
Fekete Langsán
Kendermagos Plimut Rocks
Sárga orpington tyúk; továbbá
Hőfehér óriási pekingi kacsa

tojások
darabja
60 fillér!

Rázásmentes biztos csomagolás, faládákban ingyenes!!

ÁLLAMI NAGY ARANYÉRMEK.

Legelső győzelmi díjak, — hazai és külföldi legelső és legnagyobb kittütetések.

Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libák is előre megrendelhetők. — Darabja 25 korona.

ÓRÁK ÉKSZEREK
GRAMOFONOK = LEMEZEK
RÉSZLETFIZETÉSRE IS!
10 évi jótállás mellett =

Magyarországon legokosabban kaphatók
TÓTH JÓZSEF
CHRONOMETER ES MUÓRÁS GYÁRI NAGYRAKTÁRÁBAN
SZEGED, Dugonics tér 11/R.

Számítlan elismeréssel. Órajavítások 5 évi jótállás mellett.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYENES BÉRMENTVE

Kincset ér

Tordy-féle Hollandi 3 király tea

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bél-működést szabályozó, nemkülönb a legmaka-
:: esabb gyomorbajon is segít. ::

Csomagja (kb. 10—12-szeri használatra) 50 fillér.

Minden gyógytárban kapható.

Borszéki GYÓGY-ÉS ÜDÍTŐVIZ.

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

FÓRAKTÁR: 15—9

RÁCZITS és CZVRKUSITS
nagykereskedő cégnél, ZOMBOR.

Ezenkívül minden jobb fűszer- és csemegeüzletben.

LAPUNK

KIADÓHIVATALÁBAN
EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU
TANONCZUL
FIZETÉSSEL FELVÉTTETIK

ÉPÜLET ÉS TŰZIFA

A főhercegi uradalom apatini fatelepén minden méretű faragott tölgy épületfa, tölgyepalló, valamint tölgy kerítésoszlop nagy mennyiségben van raktáron s alábbi árakon kerül eladásra:

Elsőrendű tölgyepalló (hajó és ladiképitéshez) 120 K. Épületfa nagyméretű, minőség szerint 80 -- 90 K. Kisebb méretű épületfa, valamint kerítésoszlop 60 K köbméterenkint.

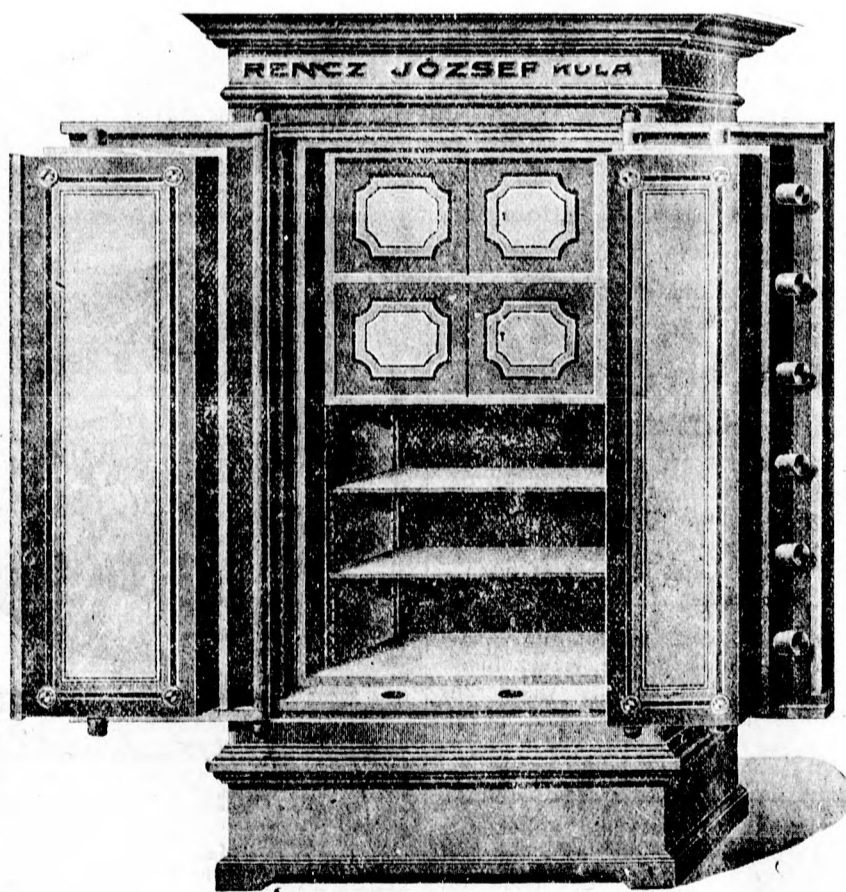
Tűzifa áraink ölenkint (220 cm-re rakva):

Tölgyhasáb	30 korona, dorong	23 korona,
Szilhasáb	26 korona, dorong	20 korona,
Lágyhasáb	18—16 korona, dorong	12—10 korona.

A FŐHERCEGI URADALOM FATELEPE APATIN.

Postafiók 23.

apunk kiadóhivatalában egy
F I U újsághordónak
azonnal felvételik.

Rencz József

: vasrács és pénzszekrénygyára :

K U L A (Bácsmegeye).

Telefonszám 7.

Telefonszám 7.

Készít lépcső-, erkély és folyosó-
rácsozatokat, sir- és sirbolt-sze-
gélyeket, vasablakokat stb. min-
den e szakmába vágó munkákat
a legszebb kivitelben. ❀❀❀

*Készletben teljes takarékpénz-
tári berendezések. !!*

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Zombor város üzleti : tájékoztatója. :

Bácsmegeye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőkben és papucsokban. Hazai, kóbrák és külföldi gyártmányokban.

Listhevi György angol férfiszabó (Rokus-u. 13. sz.) a legdivatosabb öltönyöket, valamint őszi-tavaszi kabátokat szolid árak mellett legesimább kivitelben készít.

Husveth Istvan,
fest és tisztit.

Zombor, Deák Ferenc-körút 20. Telefon sz. 80.
Alapított 1824-ben.

Butor nagy vásár! Bácska legnagyobb butorraktára. Eladások részletfizetésre is. Iparosok árucsarnoka.

Berautók megrendelhetők a zombori Autóbusz vállalat irodájában. Telefonszám: 91.

Gyümölcs, friss tej, vaj, túró, tejjől, továbbá tea, rum, bor, valódi boszniai szilvórium, likőr stb. állandóan kapható özv. Vörös Istvánné fűszer- és déligyümölcs-üzletében, Városy Gyula-utca. 50-7

Scherer M. megnagyobbított és kibővített nagy butor-, üveg- és porcellán-raktára, Kossuth Lajos-utca. Nagy választék uri ebédlő- és hálószoba berendezésekben. Kárpított butorjavítás, képerreztetés és üvegezés elfogadatik.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás!!

és állandó raktár világhírű **Förster** és

Wirth-féle zongorák angol szerkezettel, ugyszintén **Öezer, Petreff, Lauberger, Stingl-féle zongorák** bécsi szerkezettel

bármikor megtekinthetők minden vételi kötelezettség nélkül.

Raab Károly

zongora termelben Zrinyi-utca és Orgona-utca 12. sz.

Minden este 6-7-ig Phonola hangverseny!

Mandits P. elsőrendű fényképezési műtermét Petőfi-utca 13. sz. alá (Bunyi-féle ház) helyezte át. Együttal értesíti a fényképezési sportkedvelőket, hogy minden minőségű fényképezőgépek, valamint az összes fényképezési cikkek nála beszerezhetők.

Raics József (Zombor, Széchenyi-körút 26.) polgári és egyenruha szabó, valamint egyéves önkéntesi felszerelések szállítója. Szövetekben nagy választék. Szolid árak!

Gergurov Dániel és fia vas- és festékkereskedése és szénnyagykereskedése Zombor, Kossuth Lajos-u. 10. sz. Porosz darab, kocka, dió és brikket (tégla) szén. Hazai és porosz koks. Kovács szén és boszniai kőszenek. Pécsi fűtő és brikket (tégla) szén cséplésre mindenféle hazai és külföldi bányákból különféle ipari célokra használható szenek. Interurbán telefon 93. szám.

Ugry József villanyerőre berendezett cukrászata (Kossuth-u. 11., telefon sz. 170.) Ajánlja mindennapi friss süteményeit és cukorkáit, valamint oszonnakávéit. Rendelést vidékre is elfogad.

Nyomatott Bittermann Nándor és Fia cég könyvnyomdájában Zomborban.

AUTO-PNEUMATIC!!!

Bátor vagyok nagybecsű tudomására hozni, hogy a hírneves „Michelin“-pneumatic gyári lerakatát sikerült megkapnom, ennél fogva azon helyzetben vagyok, hogy az összes méretű auto-pneumaticot, köpenyt és tömlőt, eredeti gyári árakon, zombori raktáramról adhatom.

Raktáron tartok továbbá Vacuum auto-olajat, valamint auto-benzint is.

Nagyrabecsült megbízásait kérve, vagyok kiváló tisztelettel

DOLENCICSICS JÓZSEF

Zombor, Zrinyi-utca 8. — Telefonszám 162.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész sír-emlékek és butor-márványlapokban. Márvány-fürészés és csiszolás.

Bachrach Viktor szén- és tüzfakereskedő Thököly-ut 29. Magyar és porosz kőszén, továbbá koks és legújabb rekorta faszen, vágott és ölfá legelőcsőbb árban házhoz szállítva. Szén és fa vagononként is megrendelhető.

Tilger Mihály (Szelenese, Könyök-utca 15., kis szerb iskola közelében) szitaáru, valamint kert és udvar bekerítéséhez szükséges drótfonat készítő.

Epület és butorasztalos műhelyem a mai kornak megfelelően villanyerőre berendezve folyó évi januártól kezdve saját házamba (Liszt-utca 2.) a leendő tisztviselőtelep szomszédságába helyeztem át. **Ispánovits Mihály.**

Schneider János kocsifényező és kárpitos Zombor, Zöldfa-utca 8. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthuzása jutányos árak mellett eszközöltetnek.

Szénkereskedés.

Raktáron tartok és állandóan kapható:

I-ma porosz szén 100 kiló ára	4-80 K.
Legfinomabb koks 100 kiló ára	5-40 K.
I-ma salgótarjáni szén 100 kiló ára	3-70 K.
I-ma kétszer mosott kovácsészen 100 kiló ára	4-20 K.

A szénárak levelezőlapon vagy telefon utján megrendelhetők a legkisebb mennyiségben is, amelyet pontosan kimérve, teljesen díjtalanul szállítom haza. — **Waggononkénti megrendelést is elfogadok.**

RESCH JÓZSEF

Zombor, Radisics-u. 4. Telefon sz. 107. és 134.

Fényképek. **Singer S.** ujonnan épült és izlésesen berendezett fényképezési műtermében készülnek a legmodernebb kivitelű fényképek. (Kossuth Lajos-utca, saját ház.)

Czeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vízvezetékek és fürdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogén hegesztési telep.

Női kézimunkák és hozzávaló kellékek a legkiválóbb izlésű és legelőcsőbb árban kapható **Kaufmann Emil** kézimunka üzletében Zombor, Petőfi-utca. Tanítónők és zárdák 20% kedvezményben részesülnek.

Ha jól és olcsón akar vásárolni, keresse fel a **Klein Vilmos és Társa cég** üzletét (Kossuth Lajos-utca 1. sz.), hol mindenféle rövid-, szövött-, bőr- és acélarut nagy választékban jutányosan kaphat.

Uj könyv- és papirkereskedés

ZOMBORBAN.

Van szerencsém Zombor város igen tisztelt közönségének tudomására hozni, hogy

Zomborban, Gromen-utca 2. szám alatt

(a városházával szemben) egy modern, a kor igényeinek megfelelő

könyv-, zenemű- és papirkereskedést

nyitottam.

Azon tiszteletteljes kéréssel adom ezt a nagyérdemű vevőközönség szives tudomására, hogy e nemű bevásárlásaikkal támogatni kegyeskedjenek és ezáltal az üzlet szoliditását is meggyőződést szerezzenek. 52-4

Teljes tisztelettel

Lugumerszky P. Szvetozár

könyv-, zenemű- és papirkereskedése.

Kinek drága az egészsége

és pénzt nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

OROSZLAN

Menthol Sósborsszeszt a háziszerek királyát.

Kapható 44 fil., 1 K 10 f., és 2 K 20 filléres üvegekben.

Főelárusítás: 52-5

Lugumerszky P. Szvetozár

fűszerkereskedésében Zomborban.

Törvényesen bejegyzett védjegy. Óvakodjunk értéktelen utánafoktól.

Csusz, köszvény, reuma, szagatás, nyilalás, oldalszúrás, keresztcsontfájás, derek-, oldal- vagy hátfájás, izom- és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merov végtagok és ujjak, görcsök, továbbá hűlés-, megfázás- vagy légúztamból származó bajok azonnal enyhülnek az **Oroszlán Menthol Sósborsszeszt** használatával. Ha a fájó testrészt a dörzsölést nem tűri, úgy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fejfájás, fejszagatás, hajhullás, idegesség, bágyság, kimerültség, általános gyengeség eseteiben kincselet ér fel a valódi **Oroszlán Menthol Sósborsszeszt**. Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza, nátha ha fellép, úgy emlékezzék az **Oroszlán Menthol Sósborsszeszt**re, mely a legkittünőbb és legelterjedtebb háziszor. Ezer és ezer más esetben is kitűnő sikerrel lesz az **Oroszlán Menthol Sósborsszeszt** használva. Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálaírat tanuskodik róla, hogy az **Oroszlán Menthol Sósborsszeszt** az emberiség jötevője.

Kiadótulajdonos: Bittermann Nándor és Fia cég.